

דברי שי"ח

ממרן שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א

דבר העורך

אודה את ד' בכל לבב ובפרט בהולדת בני נ"י במזל טוב וב"ה זכיתי לכבד את רבנו מרן שליט"א בסנדקאות וכן זכה הרך הנימול לברכתו של רבנו שנזכה לגדלו לתורה לחופה ולמעשים טובים.

הברית נערכה למחרת היום המר והנמהר יום אשכבתיה של רבן של ישראל מרן ראש הישיבה ולאחר שיש ליבן ששמו יהודה קראתי לבני ע"ש סבי שנסתלק לעולמו לפני חודש וחצי בשם ישראל צבי והיות ואנחנו עדין סמוך ונראה ליום הפטירה, אספר כאן דבר ששמעתי מסבי כפי שארע לפני ארבע שנים בעת שערכתי ברית לבני בבית מרן הגרא"ל שטיינמן זצוק"ל, לאחר אותו ברית נגש סבי אל ראש הישיבה ואומר לו שהוא יליד בריסק וכידוע מרן זצוק"ל מאד התעניין והעריך את תושבי בריסק ואז שואל אותו באיזה רחוב גרתם ואמר לו שהם עלו לארץ כשהיה ילד בן שלוש ולא זוכר את שם הרחוב ואומר לו מרן זצוק"ל אברהם אבינו הכיר את בוראו כבר בגיל שלוש ואיך אתה לא זוכר באיזה רחוב הית גר? כמובן שהדברים נאמרו בלשון מליצה אבל סבי ז"ל היה חוזר על זה הרבה פעמים ואומר לי קבלתי סטירת לחי מהראש ישיבה וככה חי כל הזמן עם רגשי אשמה כביכול על התביעה הגדולה שאמר לו אברהם אבינו הכיר את בוראו כבר בגיל שלוש יתן ד' שנזכה תמיד רק לבשורות טובות. ודרך אגב ציינו לי דבר מענין שראשי תבות של השם 'ישראל': רבנו אהרן יהודה ליב שטיינמן זכיתי ששם קדשו מרומז בשם בני.

בברכת שבת טובה
יחזקאל שטיינמן

פשט על הפרשה

"ויאמר פרעה אל יעקב כמה ימי שני חיך" (מז, ה)
סיפר הגרא"ל שטיינמן שליט"א [זצוק"ל] מה ששמע מיהודי בכפר סבא שבדידה הוי עובדא: החפץ חיים נסע פ"א בדרך, ובחו"ל בצדי הדרכים היו מדי פעם "צלמים" של הגויים, הח"ח נרדם וכל הזמן היה מרים ראשו ומורידו. היהודי הנ"ל חשש שיהיה חילול ה' אם יעברו ע"י הטומאה ובדיוק אז הח"ח יוריד ראשו ויהיה נראה ח"ו כמשתחוה לצלם, כי כך היה דרך הגויים להשתחוות לפני כל צלם שעברו לפניו, ולכן הכין בגד גדול שיכסה בו את הח"ח ליד כל מקום שיש בו צלם. והנה עברו דרך עשרות צלמים, ותמיד כשהגיעו לצלם היה הח"ח באמצע השינה מרים וזוקף ראשו, והיהודי לא השתמש כלל בגד שהכין. והוסיף רבינו שליט"א, שיש חז"ל במדרש מה שפרעה שאל ליעקב "כמה ימי שני חיך", משום שזקינו אברהם אבינו בא לפרעה, ואצלו היה המשקוף נמוך משום שהיה כנגדו ע"ז, כך שכל מי שנכנס ישתחוה לו, וכשבא אברהם אבינו מיד המשקוף נתרומם, וכך היה אצל יעקב, ולכן טעה שהוא אברהם אבינו. בזה אמר רבינו לבאר מה שאמר לפרעה "מעט ורעים היו ימי שני חיך" וגו', ומי שאלו זאת אם היו שנותיו טובים או רעים, וכי דרך ארץ הוא לענות על מה שלא נשאל? אכן לפי זה שחשב פרעה כי הוא אברהם אבינו והתפלא על כי כל כך זקן הוא, על זה השיב שאינו כ"כ זקן רק מעט ורעים ימי שני חיך.

(דרך שיחה)

עלי שי"ח

"כבה אור העולם"

אבל יחד עשי דך, גליון דברי שי"ח, בתוך כל עם ישראל בארץ ובגולה על סילוקו של צדיק הדור גדול מרבין שמו רבינו הקדוש רבן של כל בני הגולה רבי אהרן יהודה ליב ב"ר נח צבי שטיינמן זצוקל"ה. קשה סילוקו של צדיקים כשריפת בית אלוקינו, אוי לנו שכך עלתה בימינו. זכינו כמה וכמה פעמים שהגליון עלה על שולחנו שולחן מלכים. ובירר מה מובא פה והתעניין על הזיכוי הרבים שבו, באחת הפעמים הפליג בשבחיו של רבינו שליט"א ואמר, מי זוכה להגיע לידיעת התורה והשגתה שהוא זוכה לה.

באחד מערבי ראש השנה זכינו לברכת הדרך "שלא תצא תקלה ומכשול תחת ידכם". הקשר העמוק שהיה לרבינו שליט"א לבין להבחל"ח מרן זצוק"ל דבר שפתים אך למחסור, ויכלה הדף ולא יכלה הכתיבה, ואי"ה נביא מידי פעם בנושאים אלו. כשנודע לרבינו על פטירתו של מרן זצ"ל, "וידום אהרן". שתק מעט ואחר כך בירך דיין האמת וביקש את מעילו העליון לעשות בו קריעה, וקרע מעומד, לאחר מכן התיישב ואמר באנחה, אחרון הגדולים הלך.

שעות שלאחר מכן כבר הספיק לשמש כסנדק בכמה בריתות. שמהם נקראו כבר אהרן יהודה ליב, ואח"כ יצא להלוויה, במשך שעותיים ליווה כשהוא מגיע עד לתוך בית הקברות.

סמוך לקבר, אחרי שקברו את מרן, אמר רבינו שליט"א "היה ראוי שאני אספיד אותו אבל קשה לי מאוד, לכן לעילוי נשמתו לכל הפחות אגיד עליו את הקדיש", ואמר קדיש יתום עליו.

בחזרה לביתו התבטא רבינו בהפלגה אודותיו ואמר כי חסרוננו כבר כעת ניכר וכי הדור יתום. באחד מימי השבעה עלה רבינו לבית האבלים לנחם את בני מרן זצוק"ל וכשנכנס אמר "גדולי ישראל קענען זיך נישט, אבער דער עולם קען זיי" "גדולי ישראל לא רואים ולא מכירים את עצמם, אבל העולם יודע ומכיר אותם", לאחמ"כ צין בנו של מרן זצוק"ל וחתנו של רבנו כי מרנא החזון איש זיע"א, היה קם ב"הידור" כדין קימה בפני ת"ח בפני מרן ראש הישיבה זצוק"ל, בהיותו צעיר לימים, ואף היה מלווהו עד הדלת, והעיד מרן רבנו שליט"א כי "החזון איש אמר לי אחר כך שלכת ללוות אותו עוד".

לאחמ"כ הביאו בפני רבינו את צוואתו המרטיטה של מרן זצוק"ל ורבינו קראה בעיון ובהתרגשות וכאשר הגיע לנכתב שרבים טועים בו כביכול הוא צדיק, התבטא: "את העולם אי אפשר לרמות". ונקוה להי"ת שנזכה כבר ליגאל ולהושע בתשועת עולמים ולראות בתחיית המתים ולקבל במהרה פני משיח צדקנו.

תנצב"ה

עלי הדף

בענין להקריש משקה של שביעית ומע"ש

שבועות דף כ"ב ב' דאמר ר"ל מנין לשתיה שהיא בכלל אכילה שנא' ואכלת לפני ה' אלקיך מעשר דגנך תירשך ויצהוך תירוש חמרא הוא וקא קרי לה אכילה והק' התוס' ביומא דע"ו ב' מאי קושיא דלמא ביין קרוש הבא משניר וכה"ק הריטב"א והתוס' הרא"ש בסוגיין, והנה העה"ש כ' דאסור להקריש משקה של שביעית דהא תנן רפ"ב דטהרות דהמקריש משקה נהפך לאוכל וא"כ משנה מברייטנו, אמנם מקושיית הראשונים מוכח דשרי להקריש משקה של שביעית ומע"ש (שדינם שוה בזה) דאי נימא דזה מקרי שינוי ואסור לעשותו מאי קושיא אטו קרא מיירי בעבד איסורא ודוחק לומר דמיירי שקרשו ואח"כ עשהו מע"ש דזה מסתמא מותר דלשון הפסוק מעשר תירושך משמע שהפרישו מעשר בעודו תירוש וגם מצותו להפריש משישלה בחביות כמ"ש הר"מ בפ"ג ממעשר הי"ג ואסור להשהות טבל כמ"ש בנדרים פ"ה א' ולמה נוקי קרא בשעבר ועשה שלא כדון, אכן לפמש"כ בד"ר א (פ"ה מהל' שמיטה סק"ז) דדבר שדרכו בכך מותר ל"ל דבשניר היו רגילים בכך וגם שאר העולם אם היה להם כ"כ הרבה יין וכ"כ הרבה שלג שקל לקורשו היו גם הם קורשים ולכן מותר, ומ"מ יל"ע מנ"ל להתוס' שהי' כן כדי להקשות וא"כ משמע שאין איסור כלל להקריש משקה וי"ל דאין רא' ממה שאסור לעשות אוכל משקה דשם מפסידו דזיעה בעלמא הוא אבל לעשות המשקה אוכל י"ל דמשביחו ועילווי קא מעלי לה ומותר וכמ"ש ר"י במשנה פ"ב דתרומות דמבשלין יין של תרומה מפני שהוא משביחו ואפ' רבנן דפליגי ל"פ אלא משום שממעטו אבל משום משנה מברייטו לא חיישי מפני שמשביחו ומשמע שבאופן שמשביחו אין לחוש למשנה מברייטו וצ"ע.

(דרך אמונה הל' שמיטה פ"ה ה"ב בה"ל ד"ה לשתות)

טעם בלימוד

יהודי נכנס למרן הגר"ח קניבסקי שליט"א וביקש את ברכתו שיהיה לו חשק ללמוד. פנה מרן לנכדו הגר"ר גדליה הוניגסברג שליט"א ושאלו וכי צריך ברכה כדי שיהיה חשק ללמוד? למחרת כשסיפר זאת הגר"ג הוניגסברג למרן רה"י הגרא"ל שטינמן שליט"א התבטא רבנו שליט"א ואמר: דרך מי שלא טעם מעולם טעם עבירה כרבנו הגר"ח קניבסקי שליט"א איננו מסוגל להבין שיש מציאות שאין לאדם חשק ללמוד! והוסיף רבנו שליט"א ואמר דהלא התורה מתוקה מדבש ונופת צופים כדכתיב "הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונופש צופים" ואין מתיקות כמתיקות התורה, וא"כ מדוע אנו מתפללים כל בוקר על עריבות בתורה? אלא רואים מכך את כוחו הגדול של היצה"ר שיכול הוא לקחת את הדבר הכי מתוק בעולם ולהפוך אותו למר!

היה פעם לפני שנים שהרבנית שטינמן ע"ה ביקרה בבית הרבנית קניבסקי ע"ה אשת רבינו הגר"ח קניבסקי שליט"א. והוא ביקש לשואלה למה ספרו של רבינו על מסכת סנהדרין נקרא 'חסד ומשפט' ולא אילת השחר כשאר ספריו? השיבה: שיש ב' טעמים, אחד יכולה לומר וטעם אחד זה סוד שלא יכולה לומר, והטעם שיכולה לומר שהיות וזה ספר יותר דק משאר הכרכים כדי שיהיה יותר קל למוכרי הספרים לדעת המחיר, שבכל ספרי אילת השחר זה מחיר אחד, וזה מחיר שונה.

לאחר זמן נודע שהטעם השני הוא בגלל האותיות. שאמר רבינו שיש ענין בספרים שיהיה לאדם כל הכ"ב אותיות בשמות ספריו [אילת השחר] 'מפקודיך אתבונן' 'עוזי ומגיני' 'חסד ומשפט' לכך שיצא חיבורו על מסכת נדה חשב בתחלה לקרותו בשיתא לא מצינא (ע"פ דברי הגמ' ב"מ ק"ד ב' בארבעה לא מצינא בשיתא מצינא) כי היה חסר אות צ' להשלמת הכ"ב אותיות, לבסוף קרא לו 'פרי עץ הגן'. ועוד טעם לקריאת הספר "חסד ומשפט" על חסד שנעשה אז במשפ'.

סיפרו על הגאון רבי נחום פרצוביץ זצ"ל שפילס דרכו לכיוון קדמת בית המדרש, ושנים מן הבחורים שעסקו באותה עת בשיחת חולין הבחינו בו שהוא קרוב ועומד לחלוף על פניהם. תיכף ומיד החלו מתנדנדים נוכח הסטנדרים ובהגיעו סמוך ונראה ממש למקום מושבם החלו מנגנים, תנו רבנן, אי אי אי, תנו רבנן. ורבי נחום סר אליהם ולוחש באזניהם אי אי אי, אבל בכל מסכת נדרים [שזה המסכת שלמדו אז] אין ולו פעם אחת תנו רבנן. כשסיפרו עובדה זו קמיה דהגאון רבי חיים קניבסקי שליט"א, והיה נראה בעליל שנהנה מהסיפור עצם את עיניו, וכמו העביר את כל מסכת נדרים מול עיניו, לפתע ננער ולחש אמנם כן אין 'תנו רבנן' בנדרים אבל יש 'דתנו רבנן'. מאן תנא להא דתנו רבנן נדר לחמישה בני אדם והותר לאחד מהם הותרו כולן (בנדרים כז ע"א). סיפרו בהתפעלות עצומה עובדה זו לרבנו שליט"א, ואמר על כך ראש הישיבה מה אתם מתפעלים והלא זו המכולת שלו. וביאר דבריו בתוספת נופך: האם משהו מאתנו מתפעל מבעל מכולת המכיר את כל תכולת חנותו היכן מונח כל מוצר ומה מחירו המדויק בודאי שלא. וכל זאת למה כי הוא חי את המכולת שלו זה החיים שלו. ואצל ר' חיים הגמרא והמפרשים הוא הוא המכולת שלו. (קובץ ישורון כ"ב עמ' קצ"ד)

הרגיש שמלאך שומר עליו

סיפרו לרבינו הגר"ח קניבסקי שליט"א: שרבינו אמר שהיה זמן שהיה כמה שעות בתחנת הרכבת בברלין במקום סכנת נפשות בימי מלחמת העולם השנייה, והרגיש בחוש שהיה עמו מלאך ששומר עליו. הגיב רבינו הגר"ח, לכל אחד יש מלאך. [עי' ב"ק ב', ב אדם אית ליה מזלא ובפרש"י] ומי שמקלקל את מעשיו הם בורחים ממנו, ורבנו לא קלקל לכך נשאר עמו המלאך והרגיש בחוש את המלאך (מנחת תודה)

רשימות דברים כפי שנכתבו ע"י הרה"ג רבי גדליה הוניסברג שליט"א

נכדם של גדולי ישראל כפי שזכה לראות מקצת מן ההערכה והכבוד הגדול שרחשו שני גדולי ישראל

זצוקל"ה ויבלחט"א זה לזה כגון שהיו שולחים כסדר שאלות זה לזה בענינים שוניים, ודאגתם אחד לשני, כאשר קיבל רבינו הגר"ח ק שליט"א ספר 'אילת השחר' על זבחים, מרבינו שליט"א, אמר שיש שם דברים טובים כמו בכל ספריו, ואינו צריך להסכמתי.

וכן כשקיבל את הספר אילת השחר על התורה אמר שיש שם דברים טובים, כמו בכל ספרי רבינו על הש"ס.

ושמעתי מרבינו הגר"ח ק שליט"א שהרבה דברים שנתקשה בהם, מוצא בספרי רבינו שליט"א.

מנהיג את הציבור

רבינו הגר"ח ק שואל פעמים רבות מה שלום ר' אהרן לייב, ומוסיף 'ה' יעזור שיהי' לו כח', הוא צריך להיות בריא, הוא מנהיג את הציבור, וצריכים אותו. רבינו מתעניין בשלומו בכל הזדמנות.

שמעתי ממר"ח שליט"א, שכל פעם כשהיה בא לשאול שאלה לרבינו הסטייפלר בעל הקהלות יעקב זצ"ל אמר לו מיד מדוע אתה צריך לשאול אותי, תשאל לאביך [הגראי"ל שליט"א] שהמושכל ראשון שלו היא דעת תורה. ולבסוף או אמר לו שאביו גם כן אמר לו לשאול, או שהיה נשאר לעמוד, אז היה עונה לו.

ועוד אמר לו הסטייפלר שהספרים של אביך קרובים אלי [הניח אותם בארון הספרים במקום שקרוב לידו] כי אני מעיין בהם הרבה.

ועוד אמר לו שהוא עבר על ספרי אביו אילת השחר מכריכה לכריכה, [פון טאבל צו טאבל]. והכיר לו טובה על כך שהיה מסדר ספרי אביו להדפסה.

פעם הבאתי בפני רבינו הגר"ח ק שליט"א שאלה מרבינו זצוק"ל בדיני כוונה בתפלה, אמר רבינו הגר"ח ק שזה הוקשה רק לרבינו הגראי"ל, שמתפלל עם שימת לב, אבל אנו שלא מתפללים בשימת לב לא קשה לנו כאלו שאלות.

ר' אהרן לייב מחייב את הזקנים

יומא ל"ה ב' נמצא הלל מחייב את העניים רבי אלעזר בן חרסום מחייב את העשירים יוסף מחייב את הרשעים: אמר רבינו הגר"ח ק שיש אומרים שר"ת עצת ה' היא' תקום, הלל יוסף אלעזר, ואני מוסיף דבר רביעי שר' אהרן לייב שטינמן שליט"א [זצוק"ל] מחייב את הזקנים.

שמעתי שר' משה ישראלזון נ"י סיפר לרבינו שבאו למרן הגר"ש אלישיב זצ"ל ואמרו שאירעו כמה צרות ובפרט עם המחלה הידועה ורוצים לעשות חיזוק האם מרשה לומר בשמו להתחזק בצניעות ואמר אם אכן יודעים הם שזה הסיבה שיאמרו בשמי, אבל אני חושב שהסיבה ביזוי ת"ח שע"ז נאמר אין רפואה למכתו ורואים שהמחלה חוזרת כעבור תקופה שוב ושוב, [ושאלו האם מתכוין לדבר מסוים, ואמר ביזוי בירושלים את ר' אהרן לייב, וכן הי' לפני הבחירות, וכותבים בזלזול כאילו אין גדולי ישראל שקראו להצביע].

ורבינו שאל וכי כל הדורות לא הי', ואמר ששאל להגר"ש ואמר אבל לא חשובים עשו כך כמו היום.

ורבינו אמר לי אח"כ שזה תירוץ חלש, והוסיף שהאמת שאת הגר"ש אלישיב עצמו ג"כ ביזו שזרקו אבן על מכוניתו וכו' ומחמת ענוה אמר את זה עלי.

בזמנו כשזרקו אבנים על הגר"ש אמר רבינו לר' פנחס וייס שהוא בטוח שאלה שעשו זאת לא יוציאו את שנתם...

אמרה לי הרבנית ע"ה שתמיד עודדה את רבינו שליט"א [זצוקל"ה] לנסוע אל החזו"א זללה"ה, אע"פ שדרו אז בכפר סבא שהי' שם ראש הישיבה, והי' טירחא גדולה וגם קושי כספי לנסוע עד בני ברק. וחפשה סיבה לשאלה שילך לשאול אותו. ופעם כשחזר מהחזו"א אמר לה בדמעות שיותר הוא לא ילך אליו, ושאלה אותו מה קרה? ואמר שהצטער צער רב שהחזו"א ליוה אותו בצאתו מביתו, ונגרם לו כבוד גדול מזה, ואם כבר היה לו עולם הבא הפסיד הכל עכשיו. [והגר"ר ניסים קרלין שליט"א אומר שזוכר זאת היטב מצעירותו שכולם תמהו איך החזו"א מכבד בכבוד מופלג לאברך בלתי ידוע].

קטע מכתב שכתב אביו של הרה"ג ר' שמריהו אלפא שליט"א בזמן לימודו בישיבה בכפר סבא

לכ' שמריהו אלפא... קבלתי מכתבך, שמחנו מאד מה שהזמנת להשתתף בשיעורים של ראש הישיבה.

ברכת אשר חלק

שיטת רבינו הגר"ח קניבסקי שליט"א שגדר ברכה זו שעל מי שנחשב מגדולי הדור שיודע ללמוד אפשר לברך. ודעתו היתה שאפשר לברך על מרן הגר"מ שך זצ"ל, וכן על מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל. ועכשיו מורה רבינו לברך על מרן הגר"ל שטינמן שליט"א [זצוקל"ה].

היו שעשו מעשים לא הגונים כנגד רבינו, עד שהוצרך רבינו הגר"ח קניבסקי שליט"א לכתוב "הנה הנהגת הדור מסורה כיום למרן גאון ישראל הגר"ל שטינמן שליט"א אשר כל מעשיו לשם שמים... והנה חובה לציית לכל מוצא פיו של מרן שליט"א והזהרו בגחלתן ובזה מקיימים מצות עשה ועשית ככל אשר יורוך"...

שאלתי לרבינו הגר"ח קניבסקי שליט"א שבני תורה המתחזקים באמונת חכמים בקשו לשאול איך באמת אפשר לדעת מיהו מנהיג הדור, רבינו הגר"ח קניבסקי שליט"א הביט בי קצת בהקפדה. בני תורה שואלים? בן תורה מרגיש ויודע האמת מי שלא יודע ומרגיש האמת אינו בן תורה.

בטעמא דקרא על ספר שופטים ד"ה וישפוט אחריו אבצן וכו', כתב רבינו הגר"ח בתוך דבריו "ואפשר לומר דהענין דהנה בכל דור שאין מלך ונשיא הקב"ה מעמיד אחד מגדולי הדור וירא שמים שכל הדור מכבדים אותו מתיירים מפני דבריו מתוך שדבריו מקובלים על רוב העם וע"י זה יש לו כח להנהיג את כל הדור בדרכי ה'". ע"ש.

מו"ח שליט"א סיפר שהיתה הערכה רבה לרבינו בישיבה בכפר סבא הוא זוכר כשהיה ילד ניגשו אליו ואמרו לו, לא עוזבים אותך עד שתגלה לנו מתי אליהו הנביא בא ללמוד עם אביך. והיו שניסו לעמוד ע"י ביתו כל הלילה, בתקוה שיזכו לראות את אליהו הנביא כשיבוא אליו.

רבינו הגר"ח אמר שמתפלל על רבינו כמעט כל תפלת 'שמונה עשרה' מוסיף את נוסח התפילה 'לקיים בנו חכמי ישראל' וכשאני מתפלל לקיים בנו חכמי ישראל אני מכוון עליו.

רבינו הגר"ח אמר שמתפלל על רבינו בכל יום בתפילת שמונה עשרה בברכת 'על הצדיקים'.

רבינו הגר"ח אמר שהדור עומד על רבינו, וכתוב בספר חסידים שתמיד יהיו יחידים שעליהם הדור עומד. שמעתי פעם מרבינו שהדור נשען על רבינו הגר"ח קניבסקי שליט"א.

דודנו מרן החזון איש שליט"א אמר לי בפירוש בפעם האחרונה שהייתי אצלו שהרבה הרבה יכול את להתעלות ולהצליח משיעורי ראש הישיבה....

כבר הורה זקן

שנים רבות היה רגיל הגר"ח ק לא ליטול ידיו אחר שגזר שערות ילדי ה'חלאקה', כיון שבגמ' פסחים ק"ב א' איתא מאן דשקיל מזייה ולא משי ידיה מפחיד תלתא יומי משמע דוקא שלו. מאז ששמע שרבינו חושש ליטול ידיו אף הוא התחיל לחשוש על כך והתבטא כבר הורה זקן.

שאלו את רבינו הגר"ח ק שליט"א על מה שהרבנית חילקה אוכל מביתה כשהוא היה אבל, והרי הגרע"א בגליון השו"ע (יר"ד סי' שע"ו) הביא שלא להוציא מבית האבל, והשיב: כבר הורה זקן, ר' אהרן לייב האט מתיר גיווען.

אמר הגר"ח ק כשאני רואה מכתב שחתום עליו ר' אהרן לייב או מו"ח או ר' מיכל יהודה, איני קורה אותו, אלא מיד חותם.

כבר נזכר במקו"א שר' שמחה זליג כתב לו מכתבים מופלגים, ויש ממנו כתב סמיכה וכן מכתב סמיכה מהגר"ז, ויש גם מכתב מהגר"ד ליבוביץ.

בעל החלקת יעקב כותב לרבינו שה' אברך צעיר כמה מכתבים שנדפסו מספרו ומכתירו בתוארים של גדול בישראל ורבינו היה אז צעיר לימים מאד, הג"ר מרדכי מן זצ"ל אמר פעם שרבינו הוא "חזון איש" קטן.

אמרתי לרבינו הגר"ח ק מה שהגר"ל אמר שרק כאן בעוה"ז אפשר להכנס לרבינו שם בעוה"ב כבר לא נוכל לראותו.

אמר לי רבינו שבעצם הדברים אמורים כלפי הגר"ל, רק היות שאינו יכול לומר ע"ע, אמר דברים באופן זה.

והוסיף את המעשה עם ר"ת ששאלו אותו איך נותן לתלמידו הכהן לשרתו והשיב שבזה"ז שאין עבודה בביהמ"ק שרי, ושאלו א"כ למה נושא את כפיו ולא השיב, וכת' הט"ז (או"ח סס"י קכ"ט) שבעצם היתה לו תשובה, אלא לא רצה להשיב ע"ע, והתי' הוא דלשרת את ר"ת זה הוקדשתו.

סיפרתי לרבינו שהגר"ח ק אמר שבא לכינוס לב לאחים לכבודו, רבינו דיבר על כך שחושש שמשלמים לו כאן בעוה"ז, ע"י כבוד. [ואילו לצדיקים משלמים שם].

אמר שמתפלל על הגר"ק כי איפה יש עוד איש אמת כזה בדור.
והוסיף כאן אנו יכולים לדבר עמו, בעוה"ב מי יודע אם נוכל להתקרב אליו. כנ"ל אמר בנוגע להגר"ש"א, ובנוגע להגר"ק. השי"ת יאריך ימיהם.

רבינו שמע בזמן האחרון שהגר"ק סבל מאיזה ענין רפואי, החל לומר עליו זמן רב תהילים, שירגיש טוב, ואכן באותו יום שהחל כבר ראו הטבה ב"ה.

רבינו סיפר לי שהי' כאן ד"ר הרדי [מצרפת] ובדק את הגר"ק ולטענתו זה שבר בעצם.
א"ה אין לתאר דאגתו של רבינו להגר"ק, הוא הודה להרדי, וא"ל כמה אנשים יש לנו כהגר"ק?
[ומעניין לציין שרבינו שמע את הסוג צילום שביקש שיעשה הגר"ק הנקרא בשם א.א. רבינו מאד נבהל, ולא הלך לישון במוצאי שבת, עד שבא ד"ר הרדי בשתיים עשרה וחצי והרגיעו שזה שום דבר אלא רק לברר היטב את הבעיה, ורבינו הוזיל דמעות ואמר כמה יש לנו כהגר"ק ת"ח וצדיק כזה].

אומר רבינו בעל גאווה לא מסוגל אפי' 'לשמוע' סברא אחרת ממה שאומר. סיפרתי לרבינו מה שראיתי עם הגר"ק שאברך שלח הערות על ספר שלו שקל הקודש, ותיקן כמה דברים, ואמר שמגיע לו יישר כח והוסיף עוד שורה בהקדמה עליו, א"ל רבינו עכשיו אתה מבין למה יש להגר"ק אהדה בכל העולם מפני שהוא עניו, וכתוב לענוים יתן חן, ולכך יש לו חן.

הרבנית קניבסקי זכתה לבעל ת"ח, מפני מעשיה וחסדיה הגדולים, וגם היא בתו של ת"ח.

רבינו הראה על שלחנו שקיבל ספר בשם מאיר עוז על מ"ב ח"א ואמר לו המחבר שעושה ע"פ הגר"ק, אמר רבינו ב"ה הגר"ק יושב בביתו [שיהי' בריא] ויש לו כ"כ הרבה תלמידים.

להגר"ק יש גישה גדולה לשמים

הנה אף שאנו דור עני, נותנים לנו משהו, יש את הצדיקים שהקב"ה שתלן בכל דור ודור, אין לנו את ר' חנינא בן דוסא, אבל בכל זאת הקב"ה נותן גם לדור כמו שלנו.

כבר אמרו על הגר"ק לפני שנים רבות שהוא בבלי וירושלמי בכרך אחד, אין לנו אנשים כמוהו, וצריכים אנו כמוהו, ואשרי חלקו.
הגר"ק הוא עולה תמימה וכולו תורה, ואין לו כלום חוץ מתורה.

שמעתי מרבינו שהג"ר משה סולוביצקי זצ"ל היה חבר חדר בישיבת פ"ת במשך חצי שנה עם יבלחט"א רבינו הגר"ק שליט"א [טרם שדר עם הגר"ח"ק זצ"ל] וכבר אז אמר הגרמ"ס תראה שאנשים עוד ירוצו אחריו לקבל ברכות, כמו שבאמת אנחנו רואים בזמנינו.

היה כינוס בבית רבינו הגר"ק יום ה' ח' תמוז תשע"ב לחזק איזה ענין תחת הנהגת רבינו הגרא"ל שטיינמן שליט"א [זצוק"ל], רבינו ירד [מעליית הגג] לזמן קצר ואמר בדרכו 'מצוה גדולה לעזור לר' אהרן לייב'.

סיפרו לרבינו הגר"ק, שרבינו אמר שהיה זמן שהיה כמה שעות בתחנת הרכבת בברלין במקום סכנת נפשות בימי מלחמת העולם השנייה, והרגיש בחוש שהיה עמו מלאך ששמר עליו. הגיב רבינו, לכל אחד יש מלאך ומי שמקלקל את מעשיו הם בורחים ממנו והוא לא קלקל לכך נשאר עמו המלאך.

שאלו שאלה לרבינו הגר"ק, שלח את השואל להגרא"ל שטיינמן שליט"א והוסיף שיש לו רוח הקודש. סיפרו זה להגרא"ל אמר בצחות 'מום שבך הוא נותן לאחרים'.

רבינו הגר"ק שליט"א שמע שבחודש חשון הבר מצוה של רבינו שלח דרך אמונה ח"ד וכתב לו את ברכתו

בס"ד חשון תשע"ה שנת השמיטה

למחותני ידי'נ מרן הגרא"ל שטיינמן שליט"א

יזכה לאריכות ימים ושנים להנהיג את כלל ישראל עד ביאת גואל צדק

חיים קניבסקי

מדאגתו והערכתו של מרן ראש הישיבה זצוק"ל לרבינו הגר"ח קניבסקי שיבלחט"א

אמר לי רבינו אני מזכיר כמה אנשים בתפילה כל יום, הראשון ר' יוסף שלום בן חי'ה מושא (שליט"א) זצ"ל, ר' שמריהו יוסף חיים בן פעשא מרים שליט"א, ועוד כמה אנשים.

רבינו רגיל לומר כמה יש לנו כהגר"ק ת"ח וצדיק כזה, ומתפלל לשלומו כל תפלה, ובאחד הפעמים שרבינו הגר"ק לא חש בטוב, רבינו המתין עד מאוחר ולא הלך לנוח, עד שהד"ר בא לעדכנו שהכל בסדר.

(חשון תשע"ה) אמרתי לרבינו שהגר"ק בירכו שיאריך ימים ושנים עד מאה ועשרים ויותר, הגיב רבינו ק"ו שהוא צריך להיות עד המשיח הוא צדיק יסוד עולם.

על חמשה אנשים מתפלל רבינו בכל אלקי נצור, על הגריש"א (שליט"א) זצ"ל ועל הגר"ק שליט"א, ועל הגר"ק שליט"א, ועל הגרמ"ש שפירא (שליט"א) זצ"ל, [כשהיה חולה] ועוד אחד.

**יתברך בכל מילי דמיטב
ברוחניות ובגשמיות סלה**

**ט"ז חשון תשע"ג לפ"ק
אהרן י' לייב שטינמן**

אמר רבינו: הגר"ח ק גדל אצל החזו"א כאביו, לכך בכל דבר חי את דבריו.

יום ג' ט' שבט תשס"ט הי' לי השגחה פרטית, אחר שמרן הגר"ש אלישיב זצ"ל כתב מכתב הסכמה לנכדו בן רבינו הגר"ח ק, הרה"ג ר' יצחק שאול שליט"א על ספרו 'אהל עראי' הגר"ח ק רצה שגם רבינו יכתוב, ואמרתי לרבינו שזה יעשה נחת רוח להגר"ח ק, אמר רבינו לשמח את ר' חיים הכל שוה, וכתב "הנה הראו לי ספר אהל ארעי אשר חיבר הרב הגאון ר' יצחק שאול בנו של הגאון ר' חיים קניבסקי שליט"א ביקש לכתוב איזה כמה מילין הנה נמנע אנכי לבא בכתובים על ספרים חדשים אבל אהני לי זכות אבותיו מצוקי ארץ להתברך משמי מרום על זכות לחבר ספרים והלואי שיהי' לתועלת להלומדים ענינים אלו ויתן הש"ת שזה ירבה להוסיף בתורת הש"ת כחפץ מבקשי ה' ותורתו, ט' שבט חת"י. וכמה השגחה הי' שרבינו כתבו מיד, ועל הכל אודה את ה' שזכיתי לעשות נחת רוח לרבינו הגר"ח ק שליט"א ששבוע לאחר מכן אמר בשמחה "ב"ה שגם ר' אהרן לייב כתב לו הסכמה".

(כ"ז חשון תשע"ד) הגיעו ספרים חדשים על מסכת כתובות עם הוספות, רבינו שמח מאד והודה להקב"ה שזכה לכך. ושלח לרבינו הגר"ח קניבסקי שליט"א וכתב לו הקדשה.

אל כבוד מחותני הגר"ח שליט"א

זכיתי להדפיס חידושי תורה

על מסכת כתובות

מיגו שזכיתי לנפשי אזכה נמי

לידידי רב חביבי הדר"ג שליט"א

יזכה ללמוד וללמד

מאיתי א.ל. שטינמן

כ"ז חשון תשע"ד

היה פעם איזה נושא ציבורי שרבינו הגר"ח קניבסקי שליט"א השיב על השאלות שהתעוררו, רבינו הגיב על כך שהגר"ח נקי ואינו חושש מנגיעה, לכך משיב יותר בקל, הוא נשמה נקייה הוא צודק מה שמשיב.

(תשע"ד) רבינו בירך את רבינו הגר"ח קניבסקי שליט"א שיהיה בריא לפחות עד מאה ועשרים, סיפרתי זה להגר"ח ק אמר שהברכה הזו מכון גם על רבינו.

רבינו הגר"ח ק לא ניחא ליה שעושים ענין מיום הולדת, היה פעם שרצה להזכיר את יום הולדתו ט"ו טבת, אמר שביום זה היה ה'בר המצוה' שלו, כששמע מכך רבינו, הגיב שרבינו הגר"ח ק לא מזכיר

שמעתי מרבינו שכששואלים שאלה להגר"ח ק מקבלים מיד תשובה טובה וברורה בכ"מ, ועליו נאמר מה שכתוב בגמ' שבת דף קמ"ה ב' אמור לחכמה אחותי את, אם ברור לך הדבר כאחותך שהיא אסורה לך, וכו'.

רבינו הראה לי ספרו של הגר"ח ק דעת נוטה, והסביר לי שהוא כאשר מגיע לו מכתב צריך לעי' בזה היטב כדי להשיב, ואם יתחיל לעי' לא יגמור כל כך מהר, אבל הגר"ח ק יש לו תפיסה מהירה וזכרון נפלא, והוא בור סיד שאינו מאבד טיפה, ולכן הוא יכול לענות מהר.

שמעתי מרבינו משל למה הדבר דומה לעובד בחנות גדולה שיש בה אלפי פריטים וזוכר מחירו של כל דבר והיכן מונח, כיון שזה פרנסתו וזה מה שיש לו בראשו, כן הדבר לענין רבינו הגר"ח ק שיודע וזוכר את התורה כי זה מה שיש לו בראשו, וזהו הדבר היחיד שמעניין אותו.

שמעתי מרבינו שאמר, שאני רואה בהרבה ספרים שכותבים שהגר"ח ק האיר להם את העינים, ונאמר עליו הכל צריכים למרי חטיא. (הוריות ז"ד א').

תראה את הנהגת הגר"ח ק את הספרים של אביו הביא לאחותו, מה שיכל הביא לאחותו, יש ללמוד מכך איך צריך להיות הנהגת ת"ח.

(אב תשע"ד) סיפרתי לרבינו שהדפיסו כמה אלפים רבים ספר דרך אמונה חלק ד' על הלכות שביעית [להגר"ח ק שליט"א] ומחולק חינוך ללומדי שביעית ובכל זאת המכירות לא ירדו, אמר רבינו מלעשות דבר טוב לא מפסידים.

סיפרתי לרבינו ששאלתי להגר"ח ק כשדופקים בדלת ומבקשים לקנות דרך אמונה ח"ד, האם לומר להם שאין צורך לקנות, יש חלוקה מיוחדת בחינם לאלה שלומדים שביעית, אמר הגר"ח ק מה השאלה זה מצות חסד.

הוסיף רבינו מה שנתן הגר"ח ק את ספרי קה"י לאחותו הרבנית תחי', וכן מה שנתן את ספרו שקל הקודש להג"ר דב וינטרוב זצ"ל להדפיסו עם עוד ספרים על קדה"ח, [הנקרא פועל ה'] מפני כל זה זכה הגר"ח ק לכל מה שזכה.

היתה שנה שרא"מ שאל כל שבת את הגר"ח ק קושיות של אילת השחר על התורה, והגר"ח ק תירץ לו תירוצים. אמר רבינו לרא"מ אף שכבר שאלת מאילה"ש עה"ת שנה אחת, אתה יכול לשאול שוב שנה אחרת, ולהגר"ח ק יהיו תירוצים אחרים.

יום ה' ט"ז חשון תשע"ג רבינו כתב להגר"ח ק על ספרו אילת השחר על מסכת שבת החדש בס"ד

לכבוד מחותני הגאון שליט"א

ידיד ה' וידיד נפשי

הגאון ר"ח קניבסקי שליט"א

ענין שאין בו מצוה, ביום הולדת אין שום מצוה,
משא"כ בבר מצוה שיש בו מצוה.

אמרתי לרבינו שהיום ט"ו טבת (תשע"ד) יום הבר
מצוה של רבינו הגר"ק שליט"א, כתב על ספרו
אילת השחר על מסכת קידושין (ההוצאה החדשה
שהגיעה בזמן אחרון)

לכבוד מחותני הגאון ר'

שמריהו יוסף חיים קניבסקי שליט"א

תזכה אריכות ימים ושנים טובות

ותזכה לזכות כל טוב

אהרן י' לייב שטינמן

ט"ו טבת תשע"ד לפ"ק

רבינו שמע שהיום [ט"ו טבת] תאריך הבר מצוה של
רבינו הגר"ק שליט"א כתב לו ברכה על ספרו

בס"ד

כבוד מחותני הגר"ק שליט"א

אריכות ימים ושנים טובות

א.ל. שטינמן

ט"ו טבת תשע"ה

(ליל ש"ק שמות תשע"ד) סיפרו בפני רבינו, שהגר"ח
קניבסקי סיפר שפעם אחת החזו"א נתן לו דבר שלא
נתן לאף אחד, "מכה". המעשה היה כשהייתי עמו
בצפת, ביחד עם אמי, אבא לא נסע, ולכן החזו"א
הרגיש אחריות עלי. והשתובבתי וזרקתי שם אבנים.
ונתן לי מכה. ואמר לי שזה פעם ראשונה שנותן.
אחר חמש דקות ישבתי על ברכיו. אמר לאמי תראי
ילדים צדיקים מקבלים מכה וכבר אחר חמש דקות
יושב על רגלי.

הגיב רבינו, 'רבי חיים קניבסקי' זה גיבורענער צדיק
[נולד צדיק] הוא באמת צדיק.

ערב שבועות תשע"ד רבינו שלח להגר"ק ספרו
החדש 'מלא פי תהלתך' וכתב

לכבוד מחותני

הגאון ר' חיים קניבסקי שליט"א

יזכה מר בכל טוב סלה

א.ל. שטינמן ד' סיון תשע"ד

שונה הלכות

כשמרן הגר"ק שליט"א כתב את השונה הלכות, ביקש מכמה ת"ח שיעברו ע"ז, ורבינו עבר על הלכות
שבת, והגר"ק מודה לו על כך בהקדמה. (מנחת תודה עמ' קצ"ח)

שח רבי גדליה הוניסברג שליט"א, שאלתי פעם לרבינו הגר"ק שליט"א שאלה מהגרא"ל בדיני כוונה
בתפלה, אמר הגר"ק שזה הוקשה רק לרבינו הגרא"ל שמתפלל עם שימת לב אבל אנו שלא מתפללים
בשימת לב לא קשה לנו כאלו שאלות. (מנחת תודה)

דיווח לקופת חולים

העתק ממחברת רשימות של הגר"ח קניבסקי על דודו החזון איש: הרא"ל שטינמן נ"י שאל אם מותר לומר
בקופת חולים שמרויחים פחות ממה שמרויחים באמת [-כי התשלום בזמנו היה לפי גובה המשכורת],
והשיב שאסור, ונתן לו עצה, שיתנה עם הנהלת הישיבה שנותנים לו משכורת פחות, והשאר נותנים לו
בתורת מתנה, ואז יוכל לומר שמרויח פחות עכ"ל. ד. [א"ה, יצוין, שבדרך כלל רבנו לא משיא עצה זו לאחרים
ואכמ"ל].

הכרת הטוב

אמר חתנו הגר"ח קניבסקי: למר"ח הגר"ש אלישיב הייתה הרבה הכרת הטוב לרבינו על ההנהגה.

(דברי הגר"א מן ט"ז חשון תשע"ד)

יום ה' י"ט תמוז תשע"ד שלח רבינו להגר"ק את
ספריו החדשים אילת השחר על בבא בתרא ב'
כרכים, וכתב

לכבוד יד"נ הגר"ק שליט"א

בידידות א.ל. שטינמן י"ט תמוז תשע"ד

רבינו שלח את הספר החדש ימלא פי תהלתך על
ימים נוראים לרבינו הגר"ק וכתב לו הקדשה

לכבוד ידידי הגר"ק שליט"א

יזכה לכל טוב בזה ובבא

א.ל. שטינמן

י"ט אב תשע"ד

רבינו שלח את ספרו החדש ימלא פי תהלתך - תורה,
וכתב ע"ז

בס"ד

למחותני

הגאון רח"ק שליט"א

יזכה לכל טוב סלה

א.ל. שטינמן

י"א כסלו תשע"ה

שמעתי מרבינו שכאשר הוקמה המדינה היו חייבים
בתחילה גם בני הישיבות להתייצב לצבא, [ולפחות
להרשם עד שיוחלט מה יעשו בהם] הגיע רבינו
הגר"ק ושאלו אותו היכן אתה גר? אמר בישיבה,
וחזרו ושאלו באיזה רחוב הישיבה אמר שאינו יודע
את שם הרחוב, והיכן שהישיבה נמצאת לשם הולך,
והחליטו שהוא מוזר ועושה רושם משונה ושחררוהו
לשלום,

[וזה היה לאחר שכבר למד בישיבה עשר שנים, ובכל
זאת לא ידע עדיין באיזה רחוב נמצאת הישיבה,
וכתבו עליו בר"ת ב"ש, בלתי שפוי].

שמעתי מרבינו שראה אצל רבינו הגר"ק שהיה
אצלו בחול המועד סוכות [תשע"ב] שהוא מאד עניו,
כל העולם נמשך אחריו והוא עניו.

(צדיק כתמר יפרח)

באים לפני על מריבות בעניני ירושה, אני אומר לאנשים
ע"פ הדין יתכן שאתה צודק, אבל אם תוותר לא תפסיד
מכך.
אני רגיל לומר מלוותר לא מפסידים.

קחו לדוגמא את הגר"ח קהנא הנה הוא בן יחיד לאמו, עם
אחיותיו, וע"פ דין מגיע לו כל הירושה, ולאחיות לא מגיע
כלום, ואעפ"כ ויתר על כך ולא לקח, נו הפסיד מכך? רק
הרויח.

(ש"ק אחר"ק תשס"ט) העזתי פני לספר לרבינו הגר"ח קהנא
שאמר לי הגר"ח"ל על רבינו שהשאיר כל הירושה לאחותו,
אמר לי רבינו הגר"ח קהנא מה שהוצרכתי לקחת, השאר
השארתי לאחותי אין לי מקום להחזיק את זה, וחזרתי
ושאלתי אבל רבינו השאיר לאחותה למכור ספרי קהילות
יעקב, אמר לי רבינו הגר"ח קהנא אני מוכר את הספרים שלי,
ואין לי מקום למכור גם את הספרים של קה"י.

אבא התאונן בפני רבינו על בנו בן עשר שמידי פעם מאבד
את העשתונות וצועק כשלא עושים רצונו, כיצד לנהוג
עמו, השיב רבינו משיכה עדיף מחזקה. ולא יתנהג עמו
בכח, [הנ"ל הזכיר בפני רבינו דבר שהגר"ח קהנא אמר לו
לעשות, הגיב רבינו הגר"ח קהנא הוא איש קדוש, אם אמר כך
שינסה וזה יועיל].

(כ"ה חשוון תשע"ה) הביאו לחתום על מכתב ליד הגר"ח קהנא
רבינו איך אני יחתום ליד רח"ק שאני אפס לעומתו.

ועוד סיפר מר"ח שהעיר לאביו רבינו שליט"א על חידוש
מסויים שה' לפני הדפסה שכמדומה לו שבגמ' מסכת יומא
יש הוכחה נגד זה, אבל אינו זוכר היכן, וכששמע זאת
רבינו ניגש במיוחד לרבינו הגר"ח קהנא, אחרי תפילת ערבית
בכולל חזר"א, [שהי' דרכו בזמנו להתפלל שם] ושאל את
רבינו הגר"ח קהנא אם זוכר אולי משמעות נגד דבריו מגמ'
ביומא, ואכן הוכיח לו מיומא, ולכן מחק זה לפני ההדפסה.

[שמעתי מהגר"ח קהנא שזוכר כשלמד בישיבת לומזה שרבינו
היה בא כל יום לישיבת לומזה בפתח תקוה ללמוד עם ר'
משה, ורבינו אישר הדברים].

אמרתי לפני רבינו הגר"ח קהנא מה שרבינו אמר, שפחד
להוציא חיבור נוסף, שכל פעם כשמוציא ספר מרגיש לא
טוב, אמר רבינו הגר"ח קהנא שזה סיכוי קלוש, וזה בסתם בני
אדם, אבל רבינו ודאי שאין לחוש כלל, ויכול להיות חשש
רק במי שמוציא ספר להתפאר בו, ולא לשם שמים, אבל
ברבינו אינו שייך ואדרבה זה יהיה לזיכוי הרבים, שאם
מכוונים לשם מצוה זה לא מזיק. ויהיה מכך סגולה שיאריך
ימים ושנים.

ההגנה על העיר

רבינו אמר שבזמן מלחמת המפרץ אמרתי: שאיתא בבעל
הטורים פר' דברים פ"א פסוק ג בשם התנוד"א בארבעים.
ב' במסורה. ויהי בארבעים שנה. מגן אם יראה ורומח
בארבעים אלף בישראל (שופטים ה, ח). לומר אם יהיה
תלמיד חכם אחד בין ארבעים אלף אין צריכים לא רומח
ולא מגן כי תלמיד חכם מגין עליהם מאויביהם, דאיירי
התם בתלמידי חכמים שנאמר לבי לחוקקי ישראל והכא
נמי כתיב בתריה ענין התורה שנאמר (פסוק ה) הואיל משה
באר את התורה.

ואמר רבנו שב"ב צריכה ארבע ת"ח, והנה יש לנו את הרב
שן [צ"ל] ואת הרב דוד פוברסקי [צ"ל], ויבלט"א את ר"ח
קניבסקי שליט"א, ומסתמא יש עוד. (מנחת תודה)

(ש"ק חיי שרה תשס"ט) בטעות נשאר חיבור לחשמל הרגיל
בבית רבינו [והוא לא ידע מכך] וסיפרו לרבינו הגר"ח קהנא
הוא נרדם על הסטנדר, לא בצורה רגילה בעייפות גדולה,
אמר רבינו הגר"ח קהנא ודאי שזה הסיבה שנרדם [שלא ילמד
לאור החשמל]. ושאלו לרבינו הגר"ח קהנא האם היו צריכים
לספר לו על כך, אמר רבינו הגר"ח קהנא מכיון שמחללים שבת
בייצור החשמל והוא רוצה להחמיר, היו צריכים להודיע
לו.

הזהרו בגחלתן

(תשע"ג) סיפרתי לרבינו שאחד בא להגר"ח קניבסקי וסיפר
לו שיום קודם דיבר עמו אחד שלא בכבוד על רבינו,
ובבוקר ראה מודעות ברחוב שהאיש ההוא נפטר ולא קם
בבוקר, אמר הגר"ח קהנא ודאי שיכול להיות מפני הדיבורים
שדיבר יום קודם הזהרו בגחלתן, רבינו לחש לעצמו הוא
מסכן מסכן.

(אב תשע"ד) אברך פנה לרבינו הגר"ח קהנא שדיבר אתמול בערב
על רבינו לא עברה שעה ובנו החל להרגיש לא טוב ורתוק
למטתו בבית החולים, האם מועיל שליח לבקש מרבינו
מחילה, אמר רבינו הגר"ח קהנא שחייב ללכת בעצמו לרבינו
לבקש מחילה וברכה לרפ"ש לבנו, ואכן בא לרבינו וביקש
מחילה ורפ"ש, השיב רבינו שמוחל ורפ"ש לבנו.

(שבט תשע"ד) היו ימים שרבינו הרגיש חולשה, וכדרכו
בקודש לקיים מש"כ 'בכל עת יהיו בגדיך לבנים', אומר
'יודי', ומזכיר מאמרי חז"ל בענין זה, סיפרתי זה בדאגה
לרבינו הגר"ח קהנא, הגיב ואמר אני לא שומע בזה שום דבר
חידוש, ואל דאגה כבר מהבר מצוה הוא מתכוון כך, [ומר"ח
שליט"א הוסיף שאכן כך הוא מאז שהם קטנים ראו את
אביהם ואמם שכל הנהגתם וצורת חייהם איך מסתכלים
בשמים על כל דבר].

(סיון תשע"ד) סיפרתי לרבינו שאחד בא לרבינו הגר"ח קהנא
וביקש ממנו שיעשה 'גורל הגר"א' לברר מה עלה בגורלם
של השלשה בחורים שנחטפו, אמר הגר"ח קהנא גורל הגר"א
צריך לעשות אחד שיש לו 'רוח הקודש' תלכו לרבינו
הגר"ח"ל, בתחילה ביטל רבינו מה שאמרו עליו 'רוח
הקודש' ואח"כ אמר א"כ שאפשר לברר דבר כזה, למה יש
עגונה נעשה גורל הגר"א ולא יהיו עגונות, אלא שיש
דברים שאי אפשר לעשות. [יצוין שרבינו עצמו עשה פעם
אחת גורל הגר"א קודם שעזב את בריסק, והכל לפי ראות
עיני החכם, נמצא בפרק ארבעים ושלוש תולדות רבינו].

מנן הרב שך זצ"ל אמר, שנים ידעו ש"ס הגר"ח מבריסק
והחזר"א, וצדקו מאד דבריו בזה, חושבני שמסתמא גם
הגריש"א ידע ש"ס, וכן הגר"ח קהנא.

באחד הפעמים כשחזר רבינו מצרפת, רבינו הגר"ח קהנא דרש
בשלומו, והוסיפו לספר לרבינו הגר"ח קהנא שהיה אחד שאמר
לאחר הדרשה שחשב להנשא לנכרית ואחרי הדברים
שמע יבטל הדבר, ורבינו הגר"ח קהנא התבטא שהיה שוה
לנסוע לשם כך. והוסיף רבינו הגר"ח קהנא שהיה מעשה עם
רבי חיים עוזר שפעם נתעכב באיזה מקום ולא ידע למה,
לבסוף בא אליו יהודי ואמר לו שרוצה להנשא לאשת אחיו
שהיו לה ילדים, וחשב שעוד עושה בזה מצות יבום,
והסביר לו כמה הדבר חמור [שזה חייבי כריתות] עד
שהשתכנע ועכשיו הבין לשם מה בא לכאן להציל היהודי
ההוא מחטא כזה חמור.

לקבלת הגליון ניתן לשלוח בקשה במייל: 0573145900@okmail.co.il או בפקס: 077-2092005

נשמח לקבל הערות והארות וכן עובדות ושו"ת מרבינו

להנצחות ולתרומות: 053-3145900 כתובת: ר' יהודה הנשיא 52 בני-ברק